Ya?an?lan Yer Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ya?an?lan Yer Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32994

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Ya?an?lan Yer Alg?s? Ölçe?i (YYAÖ), ?brahim Demirci ve Halil Ek?i taraf?ndan 2017 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, bireylerin ya?ad?klar? çevreye dair bili?sel, duygusal ve sosyal alg?lar?n? sistematik bir biçimde ölçmeyi amaçlar. Ölçe?in geli?tirilme süreci, özellikle yer alg?s?n?n bireyin genel psikolojik durumu, huzuru ve öznel iyi olu?u ile olan ili?kisini ara?t?rmaya odaklanm??t?r. Ölçek, özellikle Pozitif Psikoloji alan?ndaki çal??malar ba?lam?nda, birey-çevre etkile?imini ve bu etkile?imin ya?am kalitesine etkilerini de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, ilk olarak 2. Avrasya Pozitif Psikoloji Kongresi'nde sunulan bir bildiri kapsam?nda akademik camiaya tan?t?lm??t?r. Çal??ma, Sinop ili örne?i üzerinden, bir yerle?im yerinin alg?lanma biçiminin orada ya?ayanlar?n mutluluk ve huzur düzeyleri üzerindeki belirleyici rolünü incelemi?tir. Ölçe?in temel amac?, yer alg?s?n?n çok boyutlu yap?s?n? ortaya koymak ve bu alg?n?n psikolojik sonuçlar?n? ara?t?rmakt?r.

Anahtar Kelimeler

Ya?an?lan Yer Alg?s?, Yer Alg?s? Ölçe?i, Pozitif Psikoloji, Huzur, Mutluluk, Öznel ?yi Olu?, Çevre Psikolojisi, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

?brahim Demirci, Halil Ek?i.

Amaç

Ya?an?lan Yer Alg?s? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ikamet ettikleri co?rafi ve sosyal çevreye yönelik geli?tirdikleri alg?lar?n niteli?ini ve yo?unlu?unu nicel olarak belirlemektir. Bu araç, bireyin ya?ad??? yeri güvenli, estetik, sosyal olarak destekleyici veya tam tersi biçimde alg?lay?p alg?lamad???n? ölçer.

Ölçek, yer alg?s?n?n bireyin ya?am doyumu, huzur ve mutluluk gibi öznel iyi olu? göstergeleriyle olan korelasyonunu incelemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Bu sayede, çevresel faktörlerin insan psikolojisi üzerindeki etkileri hakk?nda bilimsel veriler elde edilmesi hedeflenmi?tir.

Yap?

Ya?an?lan Yer Alg?s? Ölçe?i, çevresel alg?n?n çok boyutlu bir yap? oldu?unu varsayarak geli?tirilmi?tir. Bu yap?, genellikle fiziksel çevre kalitesi, sosyal çevre deste?i ve duygusal ba?l?l?k

ARABPSYCHOLOGY.COM

(yer kimli?i) gibi alt boyutlar? içermektedir. Ölçek, bireyin ya?ad??? yere dair hem rasyonel de?erlendirmelerini hem de duygusal tepkilerini kapsayan maddelerden olu?ur.

Ölçe?in ölçtü?ü temel psikolojik yap?, bireyin ya?ad??? yeri ne kadar "huzurlu" ve "mutlu" bir alan olarak içselle?tirdi?i ile ilgilidir. Bu alg?sal süreç, bireyin kendini ait hissetme, güvenlik alg?s? ve çevresel uyum düzeylerini yans?t?r.

Geçerlik

Orijinal kaynakta ölçe?in geçerlik çal??malar?na dair spesifik istatistiksel de?erler sunulmam?? olsa da, bir geli?tirme çal??mas? oldu?u göz önüne al?nd???nda, yap? geçerli?ini desteklemek amac?yla genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Yap?sal geçerlik kapsam?nda, ölçe?in maddelerinin teorik olarak beklenen alt faktörler alt?nda topland??? ve Ya?an?lan Yer Alg?s? ile teorik olarak ili?kili olmas? beklenen öznel iyi olu? (mutluluk, huzur) gibi di?er yap?larla anlaml? korelasyonlar gösterdi?i (ölçüt ba??nt?l? geçerlik) beklenmektedir. Detayl? geçerlik analizleri için orijinal kongre bildirisinin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirlik analizlerinin (Cronbach Alfa katsay?s?) geli?tirme a?amas?nda yap?ld??? dü?ünülmektedir. Yüksek iç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Genellikle, bu tür psikolojik ölçeklerde güvenirlik düzeyinin kabul edilebilir s?n?rlar?n (örne?in, 0.70 ve üzeri) üzerinde oldu?u varsay?l?r. Test-tekrar test güvenirlik çal??malar?n?n ise ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? belirlemek amac?yla yap?lm?? olmas? olas?d?r. Ancak bu bilgilere dair kesin de?erler orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Faktör Analizi

Ya?an?lan Yer Alg?s? Ölçe?i'nin çok boyutlu bir yap?ya sahip olmas? nedeniyle, geli?tirme sürecinde faktör analizi yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?l?r. Bu analizler, yer alg?s? yap?s?n? olu?turan temel boyutlar? (faktörleri) belirlemeyi amaçlam??t?r.

Faktör yap?s?n?n, muhtemelen bireyin fiziksel çevresel memnuniyeti, sosyal ba?lar? ve duygusal yerle?mi?lik hissi gibi alt ölçekleri içerdi?i tahmin edilmektedir. Bu faktörlerin belirlenmesi, ölçe?in yap?sal geçerli?inin temelini olu?turur ve uygulay?c?lara sonuçlar? yorumlamada rehberlik eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir yap?sal ölçek geli?tirme çal??mas?d?r.)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Örne?in, 5'li veya 7'li Likert). Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi '-' olarak belirtilmi?tir.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler, yerle?ik nüfus.

Ya? Grubu: Genel olarak 18 ya? ve üzeri yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek geli?tirme çal??mas?, 2017 y?l?nda Sinop ilinde ya?ayan bireyler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli (Self-report) bir ölçektir. Kat?l?mc?lardan ya?ad?klar? yere dair alg?lar?n? yans?tan ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Çevre Alg?s?, Ya?am Kalitesi, Sinop Çal??mas?, Psikolojik Ölçek, Psikometri, ?yi Olu?, Yerle?im Yeri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?brahim Demirci

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: ibrahimdemircipdr@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bildirinin sunuldu?u tarihte ilgili üniversite veya kurum adresi (2. Avrasya Pozitif Psikoloji Kongresi, Üsküdar Üniversitesi, ?stanbul).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçek, akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?ma aç?k olabilir. Ticari kullan?m veya geni? çapl? uygulamalar için sorumlu yazar (?brahim Demirci) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Test Y?l?: Ölçe?in sunuldu?u ve dolay?s?yla geli?tirildi?i y?l 2017'dir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Önemli Not: Ölçe?in orijinal DOCX format?ndaki dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: yasanilan-yer-algisi-olcegi-toad.docx

Kaynaklar

Demirci, ?. ve Ek?i, H. (2017, May?s). Sinop'ta huzur ve mutluluk: ?nsan?n ya?ad??? yeri nas?l alg?lad??? huzuru ve mutlulu?u ile ili?kili midir? 2. Avrasya Pozitif Psikoloji Kongresi'nde sunulan bildiri, Üsküdar Üniversitesi, 12-14 May?s, ?stanbul, Türkiye.

Ya?an?lan Yer Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddelerine dair bilgi, ilgili kongre bildirisinde yer almaktad?r. Bu alanda, ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?kça belirtilmedi?i için, sadece ilgili DOCX dosyas?na at?f yap?lmaktad?r.

Ölçek maddelerine ve puanlama yönergelerine dair detayl? bilgi, sorumlu yazar ?brahim Demirci'den talep edilebilir veya yukar?da belirtilen orijinal doküman (DOCX) incelenerek elde edilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM